

Tilintarkastuskertomus

Sanoma Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Sanoma Oyj:n (y-tunnus 1524361-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 9.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 11 500 000.
- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen kohteena ovat olleet kaikki merkittävät konserniyhtiöt, ja tarkastus on kattanut valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista.
- Liikearvon arvostus
- TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvien aineettomien hyödykkeiden arvostus
- Myyntituottojen tulouttaminen
- Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely
- Emoyhtiön taseeseen sisältyvien tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus

€ 11 500 000

Olennaisuuden määrittämissä käytetty vertailukohte

Konsernin olennaisuus on määritelty perustuen konsernin liikevaihtoon ja tilikauden tulokseen ennen veroja.

Perustelut vertailukohteen valinnalle

Arvioimme yleisesti hyväksytyjä vertailukohteita olennaisuuden määrittämiseen. Käsityksemme mukaan liikevaihto ja tilikauden tulos ennen veroja ovat sopivat vertailukohteet kuvaamaan Sanoma-konsernin liike-toiminnan laajuutta.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Sanoma-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Sanoma-konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä: Sanoma Media BeNe, Sanoma Media Finland ja Sanoma Learning. Suurin osa Sanoma Media BeNen jatkuvista toiminnoista sijaitsee Hollannissa. Sanoma Learningin päämarkkina-alueet ovat Puola, Hollanti, Suomi, Belgia ja Ruotsi. Olemme määrittäneet konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden kattamaan Sanoma-konsernin konsernitilinpäätöksen riittävässä laajuudessa. Tämän lisäksi on suoritettu erityisiä tarkastustoimenpiteitä liittyen myydyn hollantilaisen TV-yhtiö SBS:n tuloslaskelmaan siltä ajanjaksolta, kun se on sisältynyt Sanoma-konsernin konsernitilinpäätökseen.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Liikearvon arvostus

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 15

Konsernitaseessa oli 31.12.2017 yhteensä 934,6 miljoonaa euroa liikearvoa. Liikearvo muodosti 59 % taseen loppusummasta. Sen tasearvo on pienentynyt merkittävästi tilikauden aikana liiketoimintojen myyntien seurauksena.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain. Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu kolmelle rahavirtaa tuottavalle yksikölle:

- Sanoma Media Finland, liikearvo 78 miljoonaa euroa
- Sanoma Media BeNe, liikearvo 581 miljoonaa euroa
- Sanoma Learning, liikearvo 276 miljoonaa euroa.

Arvonalentumista arvioidaan konsernissa pääsääntöisesti määrittämällä rahavirtaa tuottavien yksiköiden ennustettujen rahavirtojen nykyarvo. Rahavirtaennusteet sisältävät merkittäviä johdon arvioita ja oletettavia liittyen erityisesti pitkän aikavälin kasvuun, kannattavuustasoon ja diskonttokorkoihin.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyistä menetelmistä ja oletuksista mukaan lukien sen, miten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille
- Testasimme laskelmien matemaattista oikeellisuutta
- Arvioimme ennustettujen kannattavuustasojen kohtuullisuutta ja johdonmukaisuutta hyväksytyihin budjetteihin ja ennusteisiin nähden
- PwC:n arvonnäärityksen asiantuntijat ovat arvioineet erityisesti käytettyjä diskonttokorkoja, pitkän aikavälin kasvuennusteita ja tiettyjä muita oletettavia esimerkiksi vertaamalla näitä syöttötietoja havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin
- Testasimme johdon herkkyyksianalyysia tunnistaksemme sen liikkumavaran, joka keskeisissä oletuksissa erikseen tai yhdessä muiden kanssa voisi johtaa arvonalentumiseen
- Arvioimme tilinpäätöksessä annettujen tietojen riittävyttä erityisesti laskelmissa käytettyjen ole-

Arvostukseen liittyvästä johdon harkinnasta ja tasearvon olennaisuudesta johtuen liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvien aineettomien hyödykkeiden arvostus

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 15

Konsernitaseessa oli 31.12.2017 yhteensä 28,4 miljoonaa euroa TV-ohjelmien esitysoikeuksia ja 63,0 miljoonaa euroa oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyviä aineettomia hyödykkeitä. TV-ohjelmien esitysoikeuksien tasearvo on pienentynyt merkittävästi tilikauden aikana johtuen hollantilaisen TV-yhtiö SBS:n myynnistä.

TV-ohjelmien esitysoikeuksien hankintameno kirjataan aineettomiin oikeuksiin ja kirjataan poistoina kuluksi esityskertojen perusteella. Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankintameno on suurelta osin sisäisesti aikaansaatua aineetonta hyödykettä, joka kirjataan poistoina kuluksi hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan puitteissa. Konserni arvioi näiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoa kunakin raportointipäivänä, jotta voidaan määrittää, että tämä ei ylitä ennustettua taloudellista hyötyä.

Näistä aineettomista hyödykkeistä kerrytettävissä olevien rahamäärien arviointi ja poistomenetelmien määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, mistä johtuen tämä on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Liikevaihdon tuloutus

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 6

Sanoma-konsernin liikevaihto jatkuvista ja lopetetusta toiminnoista oli 1 512,6 miljoonaa euroa. Konsernin merkittävimmät tuotot tulevat sanomalehtien ja aikakauslehtien kustantamisesta (levikki- ja mainosmyynti), televisio- ja radiotoiminnoista, verkko- ja mobiilitoiminnoista ja oppimisratkaisuista. Myyntituottojen tuloutusperiaate määrittää erikseen eri liikevaihtovirroille.

Asianmukaisen tuloutusperiaatteen valintaan liittyvän johdon harkinnan sekä liikevaihdon olennaisuuden takia liikevaihdon tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

tusten ja herkkyyksianalyysin osalta.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvistä laskenta- ja arvostusperiaatteista
- Testasimme otoksella TV-oikeuksien esityskertoihin perustuvien poistojen oikeellisuutta
- Arvioimme johdon määrittelemiä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon poistoaikojä
- Arvioimme johdon laatimia ennusteita näiden aineettomien hyödykkeiden tulevasta taloudellisesta hyödystä
- Testasimme otoksella oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon lisäyksiä tilikaudella.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen konsernin tuloutusperiaatteista ja vertasimme niitä relevantteihin IFRS-standardeihin
- Testasimme sisäisiä kontroleja, joilla yhtiö arvioi myyntituottojen täydellisyyttä, oikeellisuutta ja oikeata tuloutusajankohtaa
- Testasimme otoksella myyntitapahtumia
- Testasimme otannalla myyntiin liittyviä tase-eriä kuten esimerkiksi palautusvarauksia ja saatuja ennakoita.

Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 4, 5 ja 34

Konserni on tiedottanut tilikauden aikana useista liiketoimintojen hankinnoista ja myynneistä, joista hollantilaisen TV-yhtiö SBS:n myynti oli merkittävin. Tämän kaupan vaikutus konsernin tulokseen oli -286,2 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi konserni tiedotti oikeastaan myydä Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, joka on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi 31.12.2017 alkaen.

Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska erityisesti TV-yhtiö SBS:n myynnillä on olennainen vaikutus tilinpäätökseen ja koska konsernirakenteen muutosten kirjanpidolliseen käsittelyyn ja luokitteluun liittyy merkittävää johdon harkintaa.

Emoyhtiön tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Emoyhtiön taseeseen sisältyvien tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaamisten arvostus

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 9

Emoyhtiön taseessa oli 31.12.2017 yhteensä 910 miljoonaa euroa osuuksia saman konsernin yrityksissä. Nämä muodostavat noin 58 % emoyhtiön taseen loppusummasta. Osuuksista saman konsernin yrityksissä kirjattiin tilikaudella arvonalentumisia 257 miljoonaa euroa. Emoyhtiön sijoituksiin sisältyy myös 525 miljoonan euron lainasaamiset konsernin yrityksiltä.

Osuudet saman konsernin yrityksissä testataan vuosittain arvonalentumisen varalta käyttäen tuottoperusteista lähestymistapaa. Sijoitusten käyvät arvot on tällöin laskettu käyttäen joko diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia.

Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaamisten arvostus on emoyhtiön tilinpäätöksen tarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen näiden sijoitusten tasearvojen merkittävydestä sekä niiden arvonalentumistestauksessa käytettävään tuottoperusteiseen menetelmään liittyvästä korkeasta johdon harkinnasta.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen konsernin laskentaperiaatteista liittyen liiketoimintojen hankintoihin ja myynteihin
- Arvioimme merkittävien liiketoimintojen myyntien ja hankintojen osalta sitä, miten johto on soveltanut laskentaperiaatteita ja kirjanpitokäytäntöihin liittyviä olettamia
- Testasimme merkittävien liiketoimintojen myyntien osalta johdon määrittämää myyntitulosta sekä transaktion vaikutusta määräysvallattomien omistajien osuuteen ja liikearvoon
- Testasimme otoksella lopetettujen toimintojen asianmukaista esittämistä tilinpäätöksessä.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Arvioimme tulevaisuuden tulontuottokykyyn liittyvien johdon olettamien kohtuullisuutta esimerkiksi tarkistamalla, että ne ovat johdonmukaisia hyväksytyjen budjettien ja ennusteiden kanssa
- PwC:n arvonmäärityksen asiantuntijat ovat arvioineet johdon arvonalentumistestauksessa käyttämien diskonttokorkojen ja pitkän aikavälin kasvuennusteiden määrittelytapaa ja syöttötietoja esimerkiksi vertaamalla näitä havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin
- Olemme käyneet läpi emoyhtiön tilinpäätöksessä olevat arvonalentumistestausta koskevat liitetiedot.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjandollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 21.3.2017 alkaen.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 27.2.2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT